

Asia: VM048:00/2017, VM/1353/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien ja maakuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Luonnoksesta yleisesti

Esitysluonnos on kannatettava. Se tukee yritysten ja kansalaisten mahdollisuuksia saada ajantasaista tietoa julkisten toimijoiden taloudesta. Erityisen hyvää on, että kunnille, kuntayhtymille ja maakunnille säädetään lakisääteinen velvollisuus raportoida taloustiedot automatisoidusti yhdenmukaisessa ja vertailtavassa muodossa.

Tieto tulisi toimittaa automaattisesti valtiokonttorin ylläpitämään talous-tietovarantoon. Ehdotettavassa mallissa kunnat, kuntayhtymät ja maakunnat raportoisivat tilinpäätöstietojen rinnalla jo kuluvin vuoden aikana automatisoidusti suoraan kirjanpidosta ajantasaista taloustietoa. Esitämme, että automaattisesti toimitettavien tietojen joukkoon lisättäisiin kuntien ja maakuntien ostolaskudata. Data toimitettaisiin samoin perustein kuin lakiesityksessä on säädetty muiden taloustietojen osalta. Ostolaskudata on toimitettavissa automaattisesti muutamin poikkeuksin (mm. henkilöyhtiöiltä tehdyt ostot, jotka voivat sisältää henkilötietoja).

Ostolaskudatan toimittaminen avoimena datana ja lakisääteisenä lisää avoimuutta, edistää kilpailua ja lisää liiketoimintamahdollisuuksia sekä tehostaa julkista taloutta. Mm. palveluseteleiden käyttöönotto helpottuu, kun perusteet, joilla julkisen tuotannon kustannuksen on laskettu, on yhtenäistetty. Jatkossa olisi syytä käydä keskustelua myös siitä millaista pääomantuottovaatimusta julkinen omistaja edellyttää elinkeinotoiminnaltaan. Nollatuottovaatimus voi vääristää kilpailua silloin kun kyse on taloudellisesta toiminnasta.

Kuntien ostolaskudataa julkaisee avoimena datana tällä hetkellä noin 30 kuntaa tai kaupunkia. Kuntaliitto on antanut suosituksen kunnille ostolaskudatan julkaisemisesta yhtenäisessä muodossa avoimena datana, mutta tavoite ei ole jalkautunut pelkällä suosituksella.

Esitetyn toimintamallin aiheuttamat vaikutukset

Vaikutukset ovat myönteiset. Tietojen toimittaminen avoimena datana lisää avoimuutta, edistää kilpailuneutraliteettia, ja lisää yritysten liiketoimintamahdollisuuksia. Julkisen taloudenpidon tehokkuus lisääntynee myös.

Esitetyn toimintamallin vastuiden selkeys

Suomen Yrittäjillä ei ole huomautettavaa vastuiden selkeyteen.

Esitetyn toimintamallin toimeenpanon edellyttämät toimenpiteet kunnissa

Käsityksemme mukaan toimeenpano ei edellytä kunnilta osakkaaksi menemistä ylikunnalliseen taloushallintopalveluiden inhouse-yhtiöön, vaan toimeenpano on toteutettavissa itse tai ostettavissa markkinoilta. Olisi yleisesti ottaen toivottavaa, että markkinoiden kunnallistumisen estymiseksi siltä osin kun on tarve ostaa palveluita kunnissa, kunnat ostaisivat palvelunsa markkinoilta eikä sidosyksiköiltä.

Millaista tukea tarvittaisiin esitetyn raportointimallin onnistuneeseen toimeenpanoon

Ei huomautettavaa

Grekin Satu
Suomen Yrittäjät ry